

(Наставак са 1. стране)

тенизиња гајењем и усавишавањем војарства за које у нашем околињу постоје све могућности развоја. Изнесте је план градње и обнове сувиша по појединим подручјима као и радова које треба одмах подузети за гајење воћака. Поједини референти са среских подручја извјештали су своје извјештаје о вези јесење сјетве, могућности остарења пања који је предложио Окружно народно одбор у Сарајеву, али са пречишћавањем предвидене површине за засијавање нарочито су на многим подручјима, на општи захтев народа повећане површине за сјијања бијелих житарица.

У дискусији која се развила иза подношења извјештаја постављена су многа питања, која треба ријешити приликом подјаре за сјетву. Многи су дискутавали подухват потребу гајења индустријског биља што се досад сабаш практично није и указано је на потребу гајења поврћа и воћа, као и спремна истога за зиму. С тим у вези разарањо је питање сувиша за воће, њихово подизање и поправљање чему треба одмах приступити, пошто би споравање воћа помогло прехрану становништва, у колико се не би воће и извозило. Умјетници машинско-тракторских станица извјештали су своје сјетивне у вези неопходне и сталне сарадње сресних народних одбора и машинско-тракторских станица те у вези самог начина и организације рада машинско-тракторске службе. Тако исто извјештали су своја запажања управници дојавних полипривредних имања и али дајте исхит у вези јесење сјетве. Постављено је потпуно засијавање свих конфискованих, напуштених и других имања помоћу воћака и у том погледу сарски народни одбор тражи да покажу самоницијативу и добру организацију. Са стране представника масовних организација најчешће се сарађива са народним њивама у извршењу сјетовног плана, досадашњих њивских комисија, омолодских организација, организације курсева итд. Помоћ масовних организација нарочито треба да дође до изражаја код радова за запримавање сјемена што је један од веома важних услова за што бољи успјех воћне јетве ради заштите сјемена од сињети. Досадашње недовољно примјена модерних метода

14. августа почело је у Сарајеву засједање Народне скупштине Босне и Херцеговине, на којем ће бити прегресиви приједлог Закона о Уставотворној скупштини, о избору посланика за Уставотворну скупштину и као најважнији, демократски републикански Устав. Ово засједање иза величанствених успјеха народа Босне и Херцеговине на пољу обнове и изградње, побједе народних власти у позивању економског и културног живота широким народним маса, добила нарочито значај, што ће народни представници износити те велике резултате отворити нове могућности за њихов даљњи разитак. У томе се јасно огледа истински народни карактер скупштине, јер ће представници радног народа износити потребе и те жеље широким народним маса, јер ће бити озаконила вољу тих маса и донесени закључци на основу те воље у свим секторима државног и друштвеног живота. То једноду кажује да оно поверење који су народни представници стекли током Н. О. борбе и сача потпуно умањивају код широким народним маса, да

за расукивање сјемена штетно је и квадтитивно и квантитативно успјеху јетве. При том масовно организације треба да развију широку активност за разијање предајуда према новом, успјешнијем и митијетивачу расукивању. Ту нарочито омладинска организација упћивена од стручњака, може да развије широку активност приликом озгодуилаких преправних радова за сјетву.

Израда детаљног плана у складу повезаности са и месним народним одборима приликом сваког рада и тачним проверавањем извршења примљених пројеката, овогдуила сјетва успјехе у толикој мјери, у колико се саопремно и потпуно изише све припреме. Јетве се одарају да успјеху будиће јетве, а уштедиће и на разитак свих осталих привредних грана.

народ у њима гледа своје истинске претставнике.

Прошло засједање Народне скупштине Босне и Херцеговине одржано је у априлу 1945. године када је јуначка Ј. А. вољна задње битке за ослобођење наше земље, непријатељ је нарочито Босви и Херцеговину оставио у пустоши и рушевинама, али ни повлачење све до чега је дошло, што би могло послужити нашим народима за изградњу слободног живота. Ни једно село, ни један град, преузеће ни установана нису остали неосиштени. Поред толико жалобавних драгоцјених живота, поред толико онеосиштених болних за рад и пострадалих јер су све снаге уложиле у борбу за ослобођење, народи Босне и Херцеговине затрпали су земљу потпуно разореном и ошачаваном да је на многим мјестима требало све из темеља подизати. Али народне масе притишле су обнови и изградњи онаким радним еланом као што су за вршине борбе вгазале све снаге за ослобођење. Зато је најважнији задатак прошлогдуилашног засједања Народне скупштине био концентрација у доношењу плана за вршну приод обнове и изградње, упредо са увршеним извојеним текovina. Тај план донесен је у главним цртама, јер се још нису могла потпуно успјешно огледа пуштошена које је учињено оккупатор и његови помагачи у нашој Народној републици.

То је био први корак у величанственом делу изградње и обнове коју су извршили наши народи, у коју су све године Босна и Херцеговина некадашње колонијалне аустројугословенске, назастављајућу крај бивше Југославије, а затим најчешће нападутих и највећобмирније изараљивачу од оккупатора и његових слугу, показале су у току прошле године слободног раз-

витка у самосталној републици не бијећу напредак, и из рушевина набуо у нов живот. Текovina херојске борбе и радни елан широким радних маса учинили су да се и економски и културни и сви остали сектори живота широко развију и да дође до изражаја ова моћна иницијативна маса која сладава све препреке. У току прошле године обновљено је и проширен саобраћај, на мјесту рушевина подигнито безброј нових зграда, спроведена аграрна реформа, развијено напредно задругарство, повећан капацитет удилика и фабрика, великим дијелом укључена неинеспотено почео да се развија сва културни живот. Тако су народи Босне и Херцеговине, стогаљених запостављаних и изараљиваних, доказали да су потпуно способни за самосталан живот, да послужу неискрпну снагу и способност да се развијају према вишем степену економског и културног живота. Досадашњи резултати показују да те жеље народних маса једно превазилазе постигнуто, да су народне масе стално у развијању и да ће свадајати све препреке на томе путу.

Народна скупштина Босне и Херцеговине, на основу ових величанствених успјеха добила нарочито важност и по томе што у успјеху радних народних маса једно успјеси и народних власти, изабраних народних претставника који су у прошлогдуилашњем излагали све снаге и способности да помогну напору народних маса. Даљи разитак економског, културног и осталих сектора државног и друштвеног живота наших народа даће главни карактер овој сјетви засјелања. Изапошње приједлог Закона о Уставотворној скупштини приједлог Закона о избору посланика и као најважније Закона о Уставу претставља нови, историјски значај у том разитку.

Културни преглед

Другачки и другачи, Сарајеву у новој рубрици „Културни преглед“

Редација „Гласа“ је стално добијала литерарне приједге за штампу као pjesме, версификације, приједгове, пјесничке и драмске приједгове, али је од њих тек мали број објавио. Јер у листу није била предвиђена једна стална рубрика за приједгове врсте, верујући да има много врсте другова који пишу литерарне ствари но што се нама јавио да до сада и да им те ствари леже ниште необавијене, то се отварају ове рубрике у нашем листу пружа свама њима згодна простор да своје творевине објавише и да такојер кроз лист чују суд о њима.

Није потребно наглашавати колико је много значајних мотива из Н. О. борбе и обнове наше земље који раде и чекују уметничку обраду и колико је потребно сваки од тих мотива обрадити и саопрати их од заборава. Културни своје уметничке снаге кроз наш лист сарађивати је имају могућности да се сами културно и уметнички издигну, а у то допријетите добар обол нашем оптем културно-литерарном стварањању.

Поболjšajte квалитет наших приредба

На нашем окуту је увијек било дајте који су писало и ствари врло добра уметничка дела, а омако велики број класичних и једних народних pjesма пониклих у Н. О. борби доказ је да у нашем народу живе богати ствараолачки таленти које треба проналазити и омогућивати им ишту изградњу и обједолаживање њихових творениа. Отварањем ове нове рубрике у нашем листу позивамо све културне раднике да нам своје приједгове и друге дописе ишту пошалу како би их повремено доносили.

Поболjšajte квалитет наших приредба

Културно-просвитног уздици и уметничког изварањат је право и жива потреба широким народним маса. Поред осталих форми рада на овоме пољу културне делатности мново се чини и поствара путем приредба и јавља наших државна, масовних организација и разних установа. Али, ако се осврнемо на програме који су у задње врieme извођени у Банјој Луци на нашим приредбама, морамо закључити да се с њима нити много и

чињито ни користило самој целој културно-просвитној мисли. Непроти томе од ових програма неозбиљно и неважно са изабраних приједгова, итд. или зајачењавање уметничког ствари и као такви нису никоме користили. За овакви лоши програма човјек мора закључити да предивчањач нити стола до оног корисног културно-просвитног и уметничког ефекта којега треба да има свака наша приредба и дајте како ваје да се на сто лакше извршимо нека претзета обавеза је приједгова подмржа кажа Финансијског теште. Јасно је да овакве приредбе ничему не слузе, а овалки на дан приједгове забаве одредени и неинприједлени програми многу вие да štете но да користе. Они су и досад показали своје негативне učinake, на стоја нису нијећ приговори и протести против наших програма и поједини ташака које смо и го десет пута дали на приредбама и које се убачути тек онако да се само испуни програм. Ово повлањивање ишти ташака, чини програм неинтересним, и кад се та монољива ташака лош и лоше изведе, наравно, програм прелази и досади и одвртача публику од приредбе, односно младу иш да на приредбе долази само ради теранке.

У већине датих програма да се закључити да неш приредиваји како културно-просвитне друштва тако и масовне организације ошваљених уметницима смо у бруји дали приредба, а не у томе ко дојте бољи, користил и ефек

титу програм како гледа избора тако и еледе извођења. Нарочито да се у овоме постине добар успјех треба програм спринути и увјезавати мјесетима дана, аналузивати Луде који одговарају и задовољавати својим вјештинама, и само са добро спринути програмом изаћи изред публику.

Прошле недеље смо имали једну успјешну приредбу Fronte II. кварта. Одбор Fronte је прво умво да изабере интересан програм наме да је хорско-рециатива ташка — „Свијетли гробови“ од Змаи, повежајући је са pjesмом: — „На Козари гроб до гроба — са борбом и жртвима козарским, дакле једном уметничком успјешном твореним приближи сјаљит pjesме неким данима и — свјетлим гробовима из наше Н. О. борбе. Лице у ритмичка ташка омадињини: — „Свијетне“, рециатива: — „На омадињинској брузи“, само приредити и доприне „Какуша“ чине програм ове приредбе и богачим и разноврсним, а ошти ефекат позитивно делати.

Знајачи наших приредби треба да је велики, јер кроз њих ми чедмо се наутичити и чинити, и рециатива, и хорском пјевачима, једном ишту научењем да уметност интензивно извјештајемо, а то чедмо постићи једно као наше приредбе подигнемо на виши уметнички и морални ниво и ако своју дозност као приредиваја и изварања 38 програма шваћино саповсно и ошљино.

КРОЗ НАШУ ЗЕМЉУ

Нови ирански посланик г. Абас Форузар предао је потписанејдику Президиума Народне скупштине др Јосипу Ручу своја архивална писма којима га ирански шах-Мохамед Реза Пахлави акредитује за изванредног посланика и опуномоћеног министра у Београду.

На саставку Главног одбора и на првом ванредном конгресу Народне селачке странке, којој је присуство вало 445 делегата нашошће је осуђено противнародно изступање бившег генералног секретара странке др Драгољуба Јовановића и до-несена одлука о његовом искључењу из странке заједно са досадашњим претседником Радомира Јовановићем. Исто тако Универзитетски савет Београдског универзитета на својој седници донио је одлуку да се као изостанак удаљи са универзитета др Драгољуб Јовановић због неухватног и противзакондот изступања у његовим предавањима.

У оквиру словачке народне просвете одржана је свечана скупштина матице Словачке у Беочкој Трпштрви којој су као гости присуствовали ишњикери Никола Петровић, министар спољне трговине са визне владе Јулиус Хорват, отарних послова чехословачке амбасде у Београду, генерал-штабни Коста Маћ као и претставници матице Словачке и друштва пријатеља СССР.

У шибеничку луку стигао је из Ротердама пароброд „Срениа“ са товаром од 5.645 тона кокса и 628 тона намирница.

Према резултатима рада у периоду такмичења од 27. јуна до 7. августа штаб омаљданих бригада донио је одлуку у којој се даје призање за предни рад бригада друге смене. Прелазну десетодневну заставницу освојила је по другом пут Прва минерска ударна омаљданиска бригада. Од почетка такмичења оно је први случај да једна бригада по другом пут освоји десетодневну прелазну заставницу.

Проглашене су ударним и похваљене многе остале бригаде.

У Борову је у присуству радника и инжињерска фабрика обале извршено проглашење ударника. Радници ударници поред писменог призања добити су награду у новцу. Награђених радника има 38, а 67 радника похваљено је за успехе у раду.

Половини јула месеца отпочео је у активним севозима полињског округа машињском, босанско тамнавском, пошечком и јадарском откун вишкова жита, који се нарочито ових дана у пуном жељу дошћу се вршило већ повидо крају. Селица за један јули месец од 13 до 15 ватрова као што је то био случај у Богатињу те се показало да је седмат откупних станица недољовно да би се са посао завршио на вриеме. До сада је откупљено у јадарском округу преко 330 вагона вишкова жита.

У највећој селовачкој електричној централни у селу Фали код Мрабориоа прогласен је ударником Фрањко Гуч, електромонтер који је примио обавезу да оспособи велику водену турбину од 10.000 коњских снага.

Отпочео је откуп житарица на нашем округу

Овогодишња жетва обилна је у цијелој земљи успешно и врије предвиђеног рока. Сада се приподе крају и вршило је већ стижу прве количине житарица и ускладиштају се у магацине откупних станица.

Произвођачи производне предаје одређених количина за обавезне откуп, као и слободних вишкова производне исплате у чеканима које оних узимају за најближо пошти и тако долазе до потребног новца за своје домаћинство. Произвођачи који предају своје вишкове откупним станицима, признају код истих карте за снабдевање, које им дају право на повлаштено снабдевање рашоноираним изједственим производима (текстилом, ваонима и сеселском робом) и те у висини од 30% извештисе обавезне предаје вишкова.

Произвођачи који днесу на откуп и житарице које су им остављене на слободно располагање, стићу право да за 50% вредности овог жита добију карте за набавку рашоноираних робе које им је осигуровао код продаваоциња ЗЕМЕ, а коју наша сеоска домаћинства нуждо требају.

У циљу потребно је указати на образу наших народних власти да се жито откупи и ускладишти ради осигурана прехране широким народним слојева, нарочито ратнике и наместаника који улажу све напоре за што бржу изградњу земље и производњу артикала који су на једном селу неоходно потребни. Највећој неће бити предмет што закупације у роби на којој ће бити уздаци убржати што веће прогоните њених извозом у иностранство него је најизвинији прехранбени артикал који ће бити правилно расипоре брже ради осигурвања прехране оних крајних наше земље, који су ради специфичности свог гла, у погледу житарица дефинитивно и пасивни. У сваке доказанењу раду на оштом оквиру комисије за откуп показале су извесне грешке. Није добро проучена Уредба и правилник тако да су се покрале грешке у раду комисија, а и саме припреме за вршидбу нису свада добро спроведене.

У срезу Сански Мост на Мјесном подручју Томисла скоро месец дана је био у највећем жељу извођачи велике моторне вршачнице нису били у погону ради недостатка времена. У Рабоју срез Србач 25 н26 пр. мјесторевом три вршачнице нису радиле ради кварова. Тако исто код великог броја вршачница запажен је застој у раду који оправка који су на њима вршени. То доказује да се приоритетна за вршидбу пришло површно јер је набаку времена, прекршеца и опоравку вршачница требало извршити први почетка вршаче а не у жељу највећег рада.

Поједини поверљивици код вршачница нису свугде дужност схватили озбиљно и ту се дешава читав низ пропустиа. Често је власник вршачи-

це замињаво поверљивци који се по некој својој потреби удаљаво. На пример код Визна Луке затечена је моторна вршачница код Траинста у погону без поверљивца, тако исто у Мјесном Н. О. Бос, Дубици код тротола комисија је затекла вршачицу у раду а да није поверљивци био присутан. У срезу Србач нису били постављени поверљивици код Грешачица а то исто десило се и у срезу Прњаво.

На подручју срезок Н. О. Лакташи поверљивици вршачица Младуковић Борбо, Латинчић Триуни и Шкорпић Лука који обрачуна и кантарске књиге нису предавали М. Н. О. већ власницима жита.

И ако су правремено дата упутства за формирање комисија за откуп вишкова активност није свада дошла до изражања. Тако чиновири комисије Г. Н. О. у Градишци нису се доскочи ни саставили књиге су имали никаквих података о раду и исти случај се десило и срезом Н. О. Прњаво.

И ако сама Уредба не поставља ствари круто већ предвиђа да М. Н. О., односно комисије по сваком поједином случају морају дојети своју одлуку, на терену се негде постпуно формалистички. У М. Н. О. Кукуље срез Латинчић претјешки је редставило потпуно бивако два блока обрачуна и два једног чиновиру у рад, да он одреди и обрачуна којико какових вишкова по једно домаћинство има. То је исто и у М. Н. О. Сански Мост, где чиновири пољопривредног одређена врши обрачунање вишкова без надзора комисије.

Дакако да су досједице површног припремање раду без потребног проучавања Уредбе, како су те чиновири да неке комисије код М. Н. О. у правиности и трешке код одређивања откупа. Само је нпр. у Магдаљинам издана једна потврда да нема вишкова за предају и ако је иста имао 1945 кг. шнице и 945 кг. јечма са свега 5 чланова породице, а исто тако другом који је имао 1350 кг шнице и 150 кг јечма а свега два члана породице, не узешици у обзир засјацине количине кукуруза.

Камапања откупа житарица још није завршена. Она се углаво има да се проведе. И у колико комисије приступе ријешању свог задатка са пуно свјешћу о важности свога рада, организације нашо исхране потпуно ће испунити свој задатак.

Овогодишњи дојеличени житарица је просјечан и у ставу је да задовољи потребе сјетве и да покрије један велики број исхране у нашем округу, а остало има да се покрије родом кукуруза.

Фронтна бјетем свог рада укључити на штетност покривања житарица у колико би таквова појаве било. Али широкое масе радног села су свјесне да предајом обавезних па и слободних вишкова помажу организацију властите исхране.

Онама који не би се скрјело десити да се у јули мјесеци онај младини успеласе недовољне снажне са стране оних који су данима сјама потпуна за ту акцију остале безуспјешна.

Događaji u svijetu

Dopisnik Tanjuga javlja: radnici tržaniškin brodogradilišta „Avanule“ ulanoni stupili su u štrajk protiv direktora njezine tvrtke, da usvoji prijedloge sindikata u pogledu poboljšanja hrane radnicima koji rade svakodneвно проковремено од 11 до 15 časova. Radnici su odlučili da se radi samo otam sat dnevno ако direktor na svojoj njojnoj zahleže.

Dopisnik Tanjuga javlja: U Aždavštini održan je veliki protestni zbor protiv hapšenja od strane цивилне полиције sekretars Sinau, za горички округ. Јула обрштана и других исташтних енталесте Горце.

Porod ostali na zboru je govorio poznati tržaniški rednik vodo Štoka. On je u postulo hitno прилику u којима žvi radi noćно. Tržišće ciljele zone „A“ Juljske Krajine, који је поновно излоžen прогонима од стране таште.

Dopisnik Tanjuga javlja: anglo-američki војници уклонили су prije nekoliko дана u brodogradilištu sv. Marka u Trstu vece енталестичке напале.

Tesi javlja: Radio San-Francisco donosi saopštenje Udruženja renih veterana da seđa u Sjedinjenim Američkim Državama postvoji više od 100 miliona nezaposlenih, од које броја и милион су рани ветерани.

Kako javlja AFP улијад новог sukoba između radnika i poslodavaca u металској производној индустрији; народне одређење Meksika naredilo je војним властима да преузму одржане ред у патролској зони. Препоставља је да би могло доћи до генералног штрајка радника патролскоје-индустрије u Meksiku.

Tesi javlja: prema објављеној министру Ban Jil Poo u Sangau је недавно пронађена велика количина прокумјурчане америчке робе.

Asojiestad прас javlja да је пробитик аграрна Конгреса Fandi Nambu izjavio на једном масовном збору да се мора ошљиви пољик „Napusitile Индије“.

AFP javlja да су се dogodili инциденти u New Delhiju приликом прославе четврте годишнице hapšenja првога странке Kongresa koje је уследило поштоje rezolucije „Napusitile Индије“ од 1942. године. Полиција је рзаставља повукало суденела који је прозвалих полжај „Nvncu“ и судије је да је извршена једна појединоста жули узавач. У need-ма се јанејо таша, а уhapšenje четрдесет osoba.

Slični инциденти dogodili су се u више квартовних градова. U mnogим дијеловима града полиција одреди запосели су посталоже друг држ однеди крилати новца.

AFP javlja о новим појединосима u vezi s побуном политичких заговорника u захвору Alcali de Jerezoz код Madrida до које је дошло бодво аловољанја којем су заговорници подвргнути. U изјевљују се како да је ошам политичких заговорника ишам глади. Mилици је да је извршена једна појединоста до побуне u захвору Burgosu што је тешко ушановић обав узлова који тамо владају.

AFP javlja да је Главни одбор Udruženja Nacionalnih правника једнодушно изгласало резолуцију u којој се пред савјешчима правних снага свјетла општују поновни практикне одбране Француске и Федерације издешчара у Спанији. U Udружењу Nacionalnih правника ушанејени су државни чиновници, суди, адвокат и јавни билејници, који су за вршење неморалне окупације ушавовић у борбена против неспријатељског угљољенја.

Рајтер javlja да су у Борсу u перзикском захвору риза да бродов са напуама које су упућене из Индије сад захватиле брањеници и аспрички интереса u Јужном Јардану.

Kako javlja Рајтер u току последијних 14 дана u Ордоји су убијени 62 лица из политичкој региону.

Kako javlja Рајтер 40 монархистичких војника је заравла моторизованих јединица, наоружаних револверима, проваљали су у просторије PAK-и канцеларије Мјесног комисије К. u Селулу.

О сакупљању њекотитог биља на срезу Лакташи

Почетком маја месеца отпочињене су на свим севозима акције за сакупљање њекотитог биља, које се су једноу савјешчима истовремено преда једну шпину, гађе је етажаља пред тако вриеме извољеног сунчаног жења, а и раштрано од живине. Да се биље не би сасвири растурило и упропастило члав Срењског одбора Народне омаљданиска заједница

је и доста тешко добино одобрење за смештати тога биља у једну шпину, тако да бар биде заштићено од растурања по довринују, даи је једна тако саба да по биде у саву чупраку жупани и минисе. Омаљданиска Главољачница је вложина мот одједе и трува у ову акцију, јер сматра да се и на овај начин сакупљашем биља, може помоћи очувању народног здравља, само наравно ако се сакупљено биље одмах смешти на одговарајуће мјесто.

Poivalvan rad ljekara banjaLučke Okružne bolnice

Za jedan dan pregledan 461 bolesnik

Zaključkom konferencije službenika Okružne bolnice u Banjoj Luci odlučeno je da se obilježiti i dalje načelno. Prvomaiski takmičenje između je dva udrugnika i mnogo povećanog osoblja. Ova raskosna iznajmljena najbolje ukazuje koliko je svijest onih koji deluju u toj toliko važnoj ustanovi. Sa udarnikom parolom: "Za ljeciti što bolje i što više bolesnika, krenuti su trudbenici, naše Okružne bolnice u nastavak takmičenja, ne želeći zaostati za radnim članom drugova na ostalim zdravstvenim izgradnjom i podizanja naše zemlje.

Rat i okupacija učinili su i higijenske prilike skoro nemogućim, tako da se pitanje narodnog zdravlja pojavljuje kao najbolja strana naše postieratne stvarnosti. Pogotovo kod nas u Bosni i Hercegovini gdje je i prije rata u tome poljeću bilo očajno. Naše prenebu bolnice i ambulancije, jer smo se na svakim se potiskovali, moraju boriti zdravstvenih radnika, a da ne govorimo o tome da njihov broj ni približno ne odgovara potrebama. Imajući sve to u vidu naša Okružna bolnica odlučila je da svim sestrama i svim snagama pruži što je moguće brži pomoć bolesnicima iz naših seć. Učesnicima konferencije riječili su da najpotrebnoj akciji izjavuju nedjeljni odmor i to je dana da putuju na srezove banjaLučkog okruza gdje će moći vrsiti brze specialistačke preglede bolesnika. Plan je utvrditi i dostavljati srezov na tako da narod bude pravovremeno obaviješten o danima dolaska ekipe.

28. ulva ove godine otputovala je u Prilavor dva ekipa sa četiri ljekara-specialista i njihovim pomoćnicima iz bolnica u Banjoj Luci. Ovdje čine je pregledano 287 bolesnika i uzeto na pregled 150 krvi.

Druga ekipa sa šest specialista i devet pomoćnika krenula je 11. 02. mi. u Kotor Varoš gdje je stigla u 8 sati uhtro. Nakon kratkog odmora prešla odmah na zadatku. Pilešice, na kolnima i na kolima pristizali su bolesnici sa svih strana i odmah postepeno uzvraćeni ljecim činom pregledali. Ujutro je utložila maksimalna naprava i do pet sati poslije ponoć pregledan je 461 bolesnik, uzeto 82 krvi na pregled. Pružena je velika pomoć u besplatnim lijekovima, i pripisivanje lijekova, osim što su davani razni savjeti. Nakon izvršenih pregleda, ekipa je obilila Diečić dom u Kotor Varošu gdje su konstatovali zadovoljavajuće stanje. Vidjeli su da najčešći oblici jeftine potkovanja veliku pažnju ranoj sifirodi. Zbog toga u kojoj su dječica smičićima odgovore potpuno higijenskim uslovima, spavaće sobe su svijetle, a hrana je dovoljna i raznovrsna.

O nesretnim slučajevima kod kupanja

U zadnje vrijeme, u početnoj sezoni kupanja desilo se na rijekama žrtava i vrbani nekoliko smrtnih slučajeva od utapanja, naročito kod djece. Bilo je dana jedan i desilo i po nekoliko takvih slučajeva. Na otvorelim plažama mogu se vidjeti grupe manje i veće djece, koja ne poznaju teren, a na mnogim mjestima u rijekama nalaze se ručanje i virovu, a isto tako brzina vode za nesrećno tako ono koji ne znaju plivati. Zato bi bilo važno upozoriti roditelje i pažnju slabim plivačima, a naročito roditelje i nadziranje mladi djece da posvete više pažnje djeći sada u vrijeme kupanja i da vode računa o tome kuda djeca odlaze na kupanje. Ne smije se desiti da neki nepoznatost i lakomljenosti stradati život, tim više kada se to može spriječiti samo više upozorenja. Nesigurni plivači treba da odlaze na kupanje na stuzran teren i da više pazi, pošto na našim rijekama nema za njih ograđenosti kupalista.

Odgoini značaj šaha

Šah je prije rata bio kod nas omiljena igra intelektualaca, na prvom mjestu studenata i srednoskolska. Danas su igra uloga da postane popularna igra širokih narodnih slojeva. Pod uticajem N. O. vojske u čijim se jedinicama šah dosta igraje i upoznavanjem razvoja šaha i masovnih organizacija šahista u Sovjetskom Savezu, šah sve više osvaja omladinu svih slojeva.

Kakve koristi i kakvo značaja ima igraanje šaha? Sa ovim pitanjem treba pobleže i uzoriti su, one koji se interesuju za šahovski igru; sa ovim pitanjem treba da su načisto obaviješteni oni koji dora vremena troše na igraanje šaha ili koji organizuju šahovske sekcije pri polednim ustanovama. Ov čan i najispravniji odgovor na ovo pitanje je da je šah dobro vaspitno sredstvo i intelektualna zabava višeg reda. Da bi igru šaha igralo korisno potrebna su izvrsna objašnjenja.

Poetov je dva načina igraanja šaha. Prvi način je igraanje slobodnih partija; sastanu se dva igrača koji ponačinavaju pravila igre, i na šahovskoj tabli izvede manevre figura primitivnom strategijom i taktikom ne vodeći računa da za njima stoji nekoliko stolice razvoja šahovskih ideja i da postoji savremena šahovska teorija. Takav način igraanja nije u stanju da onliše šahovske teorije i da unapredi dšahovskog igru. Može li takav igrač posao da postuži kao vaspitno sredstvo? Svakako ne. Naravno, takvo igraanje postaje monotona zabava, kod mnogih strast i banalan način izživlavanja. Stoga takvo igraanje pretstavila nazadnjački stav prema šahu siloi vješitani, a time i rđavo vaspitno sredstvo.

Drugi način igraanja je proučavanje

šahovske teorije, analize i utakmice. Zahvaljujući namornima velikog broja igrača, šah je kroz takvu igru postao igra koja se igra na kulturna tekovina i kojoj su znatno zasluženi omladnici nauke, umjetnosti i borbe. Mnoge šahovske tvorevine mogu svojom lepe potom i zamisliti da se taktičke sa velikim dijelima umjetnosti, poezije, vajerstva itd. Igranje šaha treba kultivisati i razvijati samo u ovom pravcu. Šah kao vaspitno sredstvo može da postuži samo onako igraču proučava teorija, ako analizira mističke partije i igra ih sa svoje stečeno znanje podvremeno ozbiljno i kritički probi na utakmice, gdje se šahovska partija igra pod naročitim, turnirskim uslovima.

Naročito je u kulturno-prosvjetnom radu sindikata predviđeno obrazovanje šahovskih sekcija. Propagiranje šaha preko sindikata je vrlo pogodno i omogućava popularisanje ove igre u sredini koja će je rado prihvatiti. S druge strane stvaranje šahovskih sekcija pri omladniskim organizacijama pruža izvanrednu mogućnost za upoznavanje omladine sa šahovskom igrom u čijem duhovnom formiranju treba da odigra pozitivnu ulogu i da čak vremenom dobije obavezu nastavnim formu.

Do sada su ekonomski i socijalni uzroci bili glavni prepreki da šah bae prošire u radničku klasu. Danas su radnici izvovali svoju osvojen prava i pružili im se izvanredne perspektive i mogućnosti da aktivno učestvuju u kulturno izgradnji. Stoga će i šah kao kulturna tekovina našti na takav prijem, da će dobiti zamaš i popularnost koju do sada nije imao niti je mogao imati, jer je bio privlačen, uglatnom, od malog broja intelektualaca.

BanjaLučka kozerija

Tres... kol!

Ništa, ništa, dragi čitkoji, in ovo malo polokozih pasu, pa su pručali po zemlji, t. i. po asfalu. A kiva sam sam, Da sam pažljivo setao privlačiti biju ovu proletru kroz lubenice koja me je ovako bezobrazno izbacila iz moe svakodnevnog setačkog stajiva. To me je naučilo pravilnoj taktici: segnu glavu i pažljivo ispitui lo pod sobom, pa nešto obšlele povuati nevine grada, pa onda su oni krivi što nisu da kažemo marva na da jedu i kore od lubenice. Jok, bte, kore se bacaju. Ovo jest, ne moraju se baš bacati u glavnu ulicu kad ima sjepridnosti. Ali svejedno, ne treba cjeplidilci, ima i vsvilenskih građana. Ta kivi bacaju u park, pa — milina pogledati, prava boštan-bašta. A i za što je nam park ako ga nemamo za nešto upotrebiti.

haće naš je grad prava maca što se tiče čistote. Kao stvoren za turistu. Stranci koji nam dolaze brižni za sa oporavljenim ili banlom. Vele da su oniljeni božanstvenim mionišom naše fine banjaLučke ošašne, koje u drugu gradovima barbarski ništavine, na nekakvim šorkalicama. Mnoge prodavajati ovaj borovak da mogu uživati u našoj Crkvenoi kultu unilato krekeče u romantičnom dubins i smeću svoja korita.

Osimo toga, građani moji, mi jednu putinoo od nestajice gostionica, kafana i sličnih konstruktivnih ustanova. Naš grad ima oko 35.000 stanovnika, a ni približno nemamo toliko kafana i gostionica. Je se više ne može iskoristiti za tim posljedicama. Treba oštro utariti po narodnim vlastima. Kad se namirimo sa bar 30000 gostionica, onda bi eventualno mogla uzeti na razmatranje molba za stanbe brostoroje-kiočićke radionice naše potrošačke zadruge, koja čeka na da se iskre misliti.

Ima nešto što treba energično ljeciti. Mi volimo neumolno kritikovati. Kritičari i mihe postali su prava ponast. Eto, našti trafikanti pravo

su cvijeće, pa oni t se zakera. Po boru ljudi ne grješite duše. To su prvi mušonici. Često puta ti ljudić Seksovihovih tragedija ne proučavaju tako nečdivljivo očane duševne harce kao većina naših trafikanta. Malo mašte, čitkoje, ne su uvuci u koju ovakvog jednika i to u ovakvoj situaciji. Recimo ti si trafikant i kao svaka dobra duša imaš hababa prijatelja i kumova, pa nije ni red niti bi lijepo bilo da ih glediš sirote kako se tišaju na noćni život, nego u ovoj proletru vrućini. Pa ionako se treći ka kavi od ove vrste za kole veće, može valatiš, zbog blagorodnosti svog društvenog položaja, onda zaista čovjek ne bi imao sća da ne ostavi na stranu par komada za njihove pušačke potrebe. Elan, ti lijepo odvojiš ih par komada i čekas. Razmislite se naliceš i nepodcini elementi. Njih za blagostojnje razumjevanje prilog smučića obavještavaju, pa sve rasprudo. I šit se čerada! U trenutku kad se net šest tujkih očajnika nalazi u tvojoj trafiki, nalazi onaj habab i onako sa vrtar: »Kam onaj moj!« Tu je dramatska scena na vrbuncu. Ti očajnički namiguelis, i koliko razdrali divovslava čerkaš goznan i ljeciti. »Nema tema, nesprodano!« Ali vrtar! U čast kod se gnoj spremljivošću dostoji ideti, do siete se i on nepriviležovan i eto rusa vaia. Zato se stvar mora pravno počinati. Organizirati, šit no kaža, pa neče se dševati da se širok slojevi naroda nelišiti i oskrvjavati svojinim privilegije i proticelice.

Ivače grad oduživljava i penzonalnostima i nezgodnim poživama. Jedino što može električna centrala ponekad propusti koji noć da ugasi svijetlo na onih svojih 10 do 15 minuta, ali se nekome građaninu dšit peh da za u Hotel »Bosn« bzo i na vrijeme posluzite, a dševa se i da po ko i preplankin »Glasa« pošalje za prešestoni redakciji novac za preclatku. No to su korizititije kole ne tre ba frozitiati.

Фискултура

СЛУЖБЕНЕ ВЈЕСТИ БР. VI

Са сједице Секретаријата од 13. августа 1946 године

1) У недељу 18 августа т. г. у 9 сати у Фискултурном domu одржао се састанак секретара свих фискултурних друштва са окупта банjaLučkog. Позивају се секретари друштava да омов састаку неопозтаво присуствую.

2) Округаша чођомета првенство почиње 1. септембра 1946. г. и њему учествују синдејата десина: «Козара», «Казаа», «Ирвена кијара», «Борак», «Бос. Дубина», «Једитинос Приједо» и «Подгтрме» Сански Мост.

Распед и пропозиције овог првенства доставине се друштвима. Друштва која не желе учествовати у овом првенству могу исто откаати најкасније до 25. о. ит.

3) Поновно се позивају друштва на чучуршастости да омакх доста не трајаве постојека о имовили биа. сококаких друштava и спортичких организација, Рок 20 август т. г.

4) У недељу 18 августа т. г. одржао се чођомета чаткиња за првенство Н. Р. Б. и Х. између Р. Ф. Д. Борна из Банja Луке и Р. Ф. Д. Ударника из Сарајева, Делегат О. Ф. О. на овој utakmici је потпунокин Др Вилко Баум, заменик Искит Хашимућагн.

Суди и делегата Савеза одређице ФИСАБХ.

Позива се Р. Ф. Д. Борца да изврши све припреме за ову utakmicu и одреди довољан број резера на utakmicu.

Секретаријат О. Ф. О. ради редовно сваког дана од 8.12 сати до од 16.19 сати. Телефон бр. 410. Предмет се ставља на знање свим друштвима и осталим заинтересованим с тим, да се за ова обавијештења, упустава и друго обраћају искомичу по канцеларији Секретаријата у наведено радно вриеме, а не појединим члановима Управе по канцеларијима и предузећима гдје су они запослени.

Сmidt финансија — Слобода народна!
Овојим фискултурни одбор Банja Лука

Борак Банja Лука - Ударник Сарајево

за првенство у чођомети

Републике Босне и Херцеговине

У недељу, 18. о. ит. почиње чођомета првенство Босне и Херцеговине. У овом првенству учествује досадашњи окружни чођометни прваци и два друштва из Сарајева. Висног овог повенства састави се у томе да одлучу два најбоља чођомета тима Б. и Х. која онда ише изгледа да преку савезног квалификационог купта вичу у Савезну лигу.

Окруж банjaLučki чођометани Р. Ф. Д. Борца из Банja Луке и вичу у недељу 18. о. ит. у оквиру овог првенства саставе се наши престаник Борца са Р. Ф. Д. Ударником из Сарајева.

Р. Ф. Д. Ударник из Сарајева има једну од најчачих чођометних екипа у Б. и Х. што показују и резултати које је у задње вријеме показивао у сусрету са сарајевским и осталим нашим друштвима. Ударник се састоје едина од јачинита за остваривање чођометног повенства наше Републике. Према томе наш престаник Борца имаће прилично посла на недељној utakmici, али свакако се очекује да ће «Борак» како на овој utakmici тако и у осталим играма за првенство Републике достојно представљати чођомет наше Округа.

Utakmica се игра на стадиону О. Ф. О. у 17 сати.

**НАРОД JE STVORIO ZE-MUI
ZEMA SLUZI NARODU!**

ОГЛАС Rm 24/Z

Riješenim Ministarstva finansija FNJR broj 286/46 izmijenjen je turistički plan III klase 3 kola Državne klasne lutrije na taj način: što će se ovo izvlačenje obaviti u dane 2, 10, 13, 17, 20, 22, 24, 27, 29 i 31 augusta o. g. te 3, 5 i 7 septembra.

Zamjena izvučenih srećaka vršice se svakod dana do 7 septembra za ključno u svim prodavnicama srećaka klasne lutrije kao i u Okružnom odboru Udruženja ratnih invalida u sobi broj 1.

Prednje se dostavlja igračima Državne klasne lutrije znanja i rovnajna radi.

**Okružni odbor
Udruženja ratnih invalida**

8. ovog mjeseca izdubljena je jednazlatna mendusa ulice Zmaj od Bosne do gradskog parka. Molimo poštovane građane da istu uz nagradu od D.K. 200 preda u trgovini Šabanićev (Vakufska zgrada) ili pak u Pečevinu ulica broj 10.

Samac oficir JA traži liepo namještenu sobu u centru grada po moćućnosti sa odobrom kupatila. Ad restu ostalo u knjižari Braće Jakšić, Gospodaska ulica.

ОГЛАС Rm 28/Z

Svi ispiti i to: viši i niži tečajni ispit, redovni i privatni, dopunski i razredni ispiti održaće se od 24-31 avgusta o. g.

Upozoravati se učenice koje polažu ispit da budu več 23. avgusta o. g. u Banjoj Luci.

Raspored ispita oglašiće se 23. VIII. 1946. poslije podne.

Učenice koje polažu ispit treba da podnesu prijavu u školu taksi-ranu sa 40. - - - Prijava se dobija u sekretarijatu škole.

Prijave se primaju od 15-20 avgusta o. g. u školi od 10,11 sati prije podne.

Smrt fasizmu — Sloboda narodit
Uprava škole

ZE-MA će vas snabdjeti svakoversnom robom po vašem izboru uz jeftine cijene. Dodite i uvjerite se!

**PLANSKO PREVOZENJE
ROBE ŽELJEZNICOM**

Pozivati se sve vrjedne ustanove i firme, koje namjeravaju prevoziti robu željeznicom, da dostavljaju propisno bilježevane prijave (10 din.) najdalje do 18. u mjesecu za plansko prevoženje za idući mjesec neposredno ovoj Željezničkoj upravi, na šilem teritoriju leži utovarna stanica. Za teritorij Hrvatske i za trguge Sinja — Banja Luka — Bos. Novi — Bihać dostavljaju se te prijave Željezničkoj upravi Zagreb, Mihanovčeva ulica 12/II kat soba broj 99.

Prijave treba da sadrže slijedeće podatke:

- 1) Naziv (ime) ustanove, poduzeća ili firme, koja će robu tovariti kao i točnu adresu.
- 2) Vrstu robe.
- 3) Količinu robe u tonama.
- 4) Vrstu kola (zahtovena, otvorena ili cisterna).
- 5) Utovarno stanicu.
- 6) Uputnu stanicu.
- 7) Ako se roba mora usput prevoziti iz kola normalnog u kola uzrog kolosieka ili obratno i/ili slopove, treba naznačiti i ime pretovarne stanice.

Prijave koje ne sadrže na vrijeme kao i nepotpune ili nebilježevane prijave neće se uzeti u obzir prilikom sastavljanja mjesечноg plana prevoženja.

Upozoravati se interesenti, da treba prijave koje se dostavljaju poštom, neminovno tako tako predati, da bi sigurno stigle do roka u Upravu.

U prijavama za prošli mjesec mnogi transportanti nisu označili istovarnu (uputnu) stanicu. Kako je i ovaj podatak veoma važan za sastav plana, to se interesenti pozivaju da u prijavama, pored ostalih podataka točno označe i istovarnu (uputnu) stanicu.
Željeznička Uprava Zagreb

Obavještenja o povlasticama prilikom putovanja

Rm 24/Z

Lica koja putuju na ljetovanje, izlete ili zbog ljetovanja, a biće odsutni više od 10 dana, da bi se mogli koristiti povlasticama koje je odobrilo Ministarstvo trgovine i snabdjevanja kao i Ministarstvo saobraćaja FNJR, treba da postupi ovako:

1) Prije odlaska iz Banja Luke treba da se u Gradsko- N. O. odjavi sa ljetovanja. U te svrhe dostavi svoju potrošačku kartu. Tom prilikom će putem ovoga Gradskog N. O. dobiti osiguranje ishrane u onom mjestu gdje putuje.

2) Za udaljenosti do 150 km nema popusta na željeznicama.

3) Za udaljenosti od 150—300 km popust je 25%. Pri kupovanju karata u Banjoj Luci ili u Okučanima treba tražiti 1/2 karata do mjesta putovanja.

4) Za udaljenosti preko 300 km popust je 50%. Kupuje se cijela karata do mjesta putovanja, na kojoj se lijepe št št službenik treba da nalijepi turističku markicu.

5) Kada lice stigne u određeno mjesto, treba da se javi tamošnjim narodnim vlastima zbog osiguranja ishrane.

6) U dotičnom mjestu (ili u raznim drugim mjestima) na putu treba da ukupno borovaviti najmanje 10 dana, računajući od dana polaska, kao i dana povratka.

7) Pri odlasku treba od narodnih

vlasti kod kojih se putnik prijavio, ili kod putnika da traži potvrdu o boravku. Na osnovu ove potvrde i kuiljene vozne karte pri polasku na put, ako su svi gornji uslovi ispunjeni, putnik se vraća u svoje polazno mjesto besplatno. Putnik koji dolaze u Banju Luku, žele se koristiti povlasticama treba da postupe ovako:

1) Prijavljivanje kod Gradskog N. O. ili kod drugoga Mjesnog odbora ako ne stane u Banju Luku (npr. Šalina, Laktaši i t. d.)

2) Kada putnik dođe ovako ili putem zvanične pošte, da se je privremeno odjavi iz svog mjesta stalnog boravka i da je skinit sa svoje dovanje, dobije od Gradskog N. O. turističke karte za namirnice.

3) Pri povratku iz Banja Luke dobiće od ovdašnjeg N. O. Potvudu o boravku na temelju koje (kao i sa čuvano vožnje karte) se vraća besplatno u svoje mjesto boravka.

4) Ako putnik nema na karti naljepljenu posebnu markicu za turiste, izdaje mu je naknadno željezničke stanica u Banjoj Luci ili u Okučanima.

5) Sve ostale informacije dobija iz Informicne DASP-a (pored stanice) ili Gradski N. O. odjeljenje za trgovinu soba br. 27, ili telefoni 431 i 456.

Odbor za turizam (3-3)

**ДА ЛИ СТЕ ПОСЈЕТИЛИ
ПРОДАВНИЦЕ ЗЕ-МА?**

Prodaja sarajevskih srećom i zlatom vezanih parugica raznim bojama uz određene cijene u trgovini Šabanićev u Vakufskoj zgradi. (33)

ОГЛАС

Prodeim 13- - - - -
veličine 23 - - - - -
Mustafa Čaušević, Bos. Novi

**НАШ ПРИНЦИП JE SLUŽBA
ПОТРОСАЦИ
ZE-MA**

Управа државног рудника - Banja Luka

Obavještaва građanstvo, kao i državna i ostala nadležstva i preduzeća da u koliko reflektiraju na ugaly da se sa istim odmah počnu snabdjevati pošto ova Uprava sada raspolaze sa svim vrstama ugljena slobodnim za prodaju, dok za vrijeme jesenjih i zimskih mjeseci neće moći izdavati ugaly nikome, osim željeznici, industriji i vojnim uslanjavama. Uplatati za ugaly se vrši svakog radnog dana na blagajni rudnika od 7 do 15 sati.

Управа рудника Banja Luka br. 5498

ДРЖАВНИ ОСИГУРАВАЈУЋИ ЗАВОД

Земљска Диренција за Босну и Херцеговину - Сарајево
успоставила је:

ОКРУЖНО ЗАСТУПСТВО У БАЊА ЛУЦИ

Вођење заступства поверено је другу Видовићу Пери, чиновнику Завода, канцеларија је привремено смјештена У ПРИВРЕДНОЈ БАНЦИ

Обавјештају се заинтересовани да се за све информације и потребна улупства обраћају на горње заступство.